

Meditatie zondg 19 juni

Schriftlezing: EFEZIERS 3, 14 - 4, 10

Gemeente van onze Heer Jezus Christus.

Er is één onderwerp waar kerk en wereld, jong en oud, man en vrouw zich het meest mee bezighouden, en dat is: De liefde. De bijbel is er vol van, wij hebben er de mond vol van, de muziek, en de liederen van klassiek tot modern zijn er vol van, van de liefde.

Er zijn ook gebieden in de wereld, waar men aan dit onderwerp niet meer toekomt, en dat geeft aan dat het een voorrecht is, om na te denken over wat liefde is. Als mensen honger hebben, dan is het hun eerste zorg om aan voedsel te komen, en als er oorlog is, dan heerst de liefdeloosheid en zijn er vele vragen.

Nadenken en filosoferen over de liefde, de liefde van God en de liefde van mensen is dus een beetje een luxe-onderwerp. Maar goed, vandaag spreekt de schrift tot ons over de liefde van Christus en over de liefde van mensen voor elkaar, en we zullen ons daarin verdiepen.

De brieven van Paulus (die schrijft vanuit de gevangenis) werden in de gemeenten met grote interesse gelezen en voorgelzen vooral. Bemoedigende woorden van deze grote apostel: Hij zegt: Als jullie vasthouden aan je geloof, dan zal je leven geworteld zijn in de liefde van Christus. En dankzij je geloof in God zul je ontdekken wat de liefde van God en de liefde van Christus is.

Onze menselijke liefde staat dus niet op zichzelf, en is ook niet ons bezit, nee onze liefde vindt haar bron in de liefde van God, die God die ons leven heeft gewild, en trouw wil blijven. Er is een bron waaruit wij mogen putten, als wij proberen te leven in liefde.

En die bron is onuitputtelijk, zegt Paulus. Want Christus is degene, die bij machte is oneindig veel meer te doen dan wij kunnen bidden of beseffen. Dat is de draagkracht van ons geloof. Het beseft dat er één is, die groter is dan alle ellende van kerk en wereld bij elkaar, en dat is God zelf. En uit die bron van heilige liefde mogen wij putten.

Mooie woorden. Paulus is een man van mooie woorden, maar bij hem hoort het woord bij de daad. De liefde van Paulus wordt zichtbaar doordat hij blijft schrijven aan de gemeenten, en als hij straks weer op vrije voeten is, dan zal hij opnieuw gaan reizen, en de gemeenten toespreken en de mensen bemoedigen. Woorden en daden horen bij elkaar. Zoals ook bij Jezus zelf woorden en daden samen horen. Met mooie woorden alleen kom je er niet. Een kerk die alleen maar mooie woorden gebruikt die is niet op weg naar koninkrijk. Woord en daad horen bij elkaar.

En hoe kan het dan toch zijn, dat wij dat zo moeilijk vinden. Natuurlijk: We brengen ons geloof in praktijk, we zien om naar elkaar, wij doen daden van liefde en tederheid, maar de grootste kritiek die de kerk vandaag de dag te horen krijgt is, dat zij wel van alles zegt, maar te weinig doet. Ik hoor het van heel veel mensen, mensen die de kerk allang vaarwel hebben gezegd, om welke reden dan ook. Ze zeggen: Juist jullie kerkmensen moeten de daad bij het woord voegen, jullie preken het immers. Laat maar zien waar jullie voor staan!

Dat is nogal wat, dat de kerk verweten wordt de daad niet bij het woord te voegen. In ons hart weten we, dat die kritiek voor een deel terecht is, en dat we haar ter harte moeten nemen. En we zullen moeten zoeken naar een bevredigend antwoord op die kritiek.

Als ik weer zo'n opmerking te horen krijg, van een teleurgestelde, die zegt: Dominee, die kerk daar kom ik nooit weer, want die en die heeft me bedonderd, ik heb geen behoefte meer aan die mooie woorden en die uitgestreken gezichten. Dan is mijn eerste gevoel altijd: Ja maar mensen, kijk toch ook eens wat er allemaal voor goed werk gebeurd in de gemeente! Het is zo gemakkelijk om kritiek te hebben, maar er gebeuren nog zoveel positieve dingen, toch?

Dat is mijn eerste reactie: Een verdedigende reactie. Maar niet bevredigend. Het is net als wanneer mensen vreselijke dingen meemaken, en dan zegt iemand: Ach je moet ook naar de mooie dingen van het leven kijken. En dat is een zeer onbevredigend antwoord. Want er is niet geluisterd naar degene, die die vreselijke dingen heeft meegemaakt. En dat is het eerste wat onze Heiland doet, als hij bij de mensen komt. Hij luistert naar hen, en laat hen vertellen over hun leven, hun ellende en hun hoop.

Misschien moeten we die vraag eerst stellen: Luisteren wij wel goed in de kerk? *Wij? Luisteren?*

In iedere gemeente moet dat een zorg zijn van de eerste orde. In de gemeenten waarmee Paulus zich verbonden voelt lopen ze iedere dag opnieuw hiertegenaan. Luisteren we wel goed naar elkaar? Interesseren we ons wel voor elkaar? Willen we oog hebben voor de verschillen tussen de mensen? Hebben we er genoeg oog voor, dat ieder mens een kind van God is, dat ieder mens uniek is? Gaan we in liefde om met elkaar?

Het is vandaag de dag een beetje mode, om de mens vanuit het negatieve te benaderen. Het is mode om te zeggen, dat er in ieder mens een beest schuil gaat. Berichten over oorlog, marteling, incest, kindermishandeling en ga zo maar door, die dringen erop aan om te zeggen: In ieder mens gaat een beest schuil, je hoeft dat beest in de mens alleen maar wakker te roepen. Het is denk ik waar. De feiten bewijzen het. Het is waar dat mensen tot de vreselijkste dingen in staat zijn.

Afgelopen week zag ik op de TV een turkse man, die in België woont. Hij moest voor zijn nummer terug naar Turkije om zijn dienstplicht te vervullen. Hem werd gezegd, dat hij ongeleid

zou worden tot administrateur in het leger. Maar in plaats daarvan kwam hij terecht in een opleiding tot beul. Na drie dagen wist hij te deserteren, en nu leeft hij weer in België, onder de constante dreiging dat hij vermoord zal worden.

Deze man zei: Ik vertrouw geen mens meer, want in ieder mens schuilt een beest. Ik vertrouw alleen mijzelf en God.

Zover kan een mens komen in deze waanzinnige wereld. Maar het is een zeer negatieve benadering. En de hoop van de christelijke gemeente moet gevestigd zijn op een positieve benadering van de mens en de wereld. Dat doet Paulus ook. Hij zoekt zijn positieve uitgangspunt in de onmetelijke liefde van God. En als wij putten uit die bron, dan zal de liefde ook in ons leven en in de hele wereld gaan bloeien.

Voor ons als christenmensen is het zaak om te leven vanuit positieve uitgangspunten. Wij moeten natuurlijk altijd bedacht zijn, op het kwade in de mens en op het kwade in de wereld. De quivel zal altijd zijn weg blijven zoeken in de wereld.

Maar ons wordt de kans geboden om mens en wereld te ^{bevrijden} bevrijden vanuit een positieve bron. Niet vanuit onze angst, maar vanuit ons vertrouwen. Niet vanuit de haat, maar vanuit de liefde.

Wat zou het voor Paulus makkelijk zijn geweest om vanuit het negatieve te schrijven. Hij was gevangen gezet door de machthebbers. Maar nergens in de brieven vinden we sporen van verbittering bij Paulus. Paulus houdt zich niet bezig met het zich afzetten tegen zijn overheersers, Paulus laat zich ook niet in die negatieve noek verleiden, door bijvoorbeeld medelijden te hebben met zichzelf. Nee, zelfs vanuit de gevangenschap zoekt hij de positieve bron. En Paulus vindt kracht in de woorden, die hij citeert uit psalm 68: 'Opgevaren naar den hoge voerde Hij Krijgsgevangenen met zich mee.' En deze woorden past hij dan toe op Jezus.

Want dat was de betekenis van de Heiland voor Paulus. Jezus Christus in zijn leven en werken, in zijn dood en opstanding, was voor Paulus de grote bevrijder. Jezus had hem immers bevrijd uit de haat die hij jarenlang koesterde tegen christenen. Jezus had hem enkele malen bevrijd uit de gevangenschap. En steeds was God bij hem geweest op al zijn reizen.

Paulus zoekt de positieve bron, en weerstaat de verleiding om in het negatieve te beginnen. En de positieve bron van Paulus leven en geloof, dat is en blijft Gods heilige liefde, die zichtbaar werd in de liefde van Christus. Het woord liefde komt in dit gedeelte vier keer terug. Het is een rode draad in het schrijven van Paulus: Gods heilige liefde, die geopenbaard is in Jezus Christus.

Godezijdank als het u en mij gelukt, om te leven vanuit die positieve bron. Godezijdank als wij de duivel weerstaan en ons niet laten leiden door haat- en angstgevoelens. Maar de volgende vraag is dan: Wat doen wij met de liefde van God? Wat doen wij met die mooie woorden: Gods heilige liefde? Waaraan laten wij zien, in onze daden en werken, dat wij putten uit

die positieve bron? Waar is de daad bij het woord, gemeente?

Het is voor mij veelbetekend, dat Paulus liefde verbindt met andere deugden in het leven. Bijvoorbeeld, als hij zegt: "Verdraagt elkander in liefde." Hiermee geeft hij aan, dat er dusdanige verschillen; dat er reden is om elkaar dan maar te verdragen. Want je kunt nu eenmaal niet alle verschillen overbruggen. De een zit anders in elkaar dan de ander. Maar door liefde te verbinden aan verdraagzaamheid geeft Paulus aan, dat verdraagzaamheid een actieve houding is.

Ja, je kunt makkelijk verdraagzaam zijn, door te zeggen: Ze zoeken het maar uit. Passieve verdraagzaamheid daarvoor is niet zoveel energie nodig. Het is gemakkelijk om bepaalde mensen te verdragen door ze uit de weg te gaan. En ik zeg het ook tegen mijzelf. Soms ga je dingen uit de weg, mensen of meningen, om er maar niet teveel last van te hebben.

Maar in liefde elkaar verdragen dwingt ons om te zeggen: Verdraagzaamheid is een actieve levenshouding. Het betekent, dat je interesse moet tonen voor de ander, dat je moet kunnen luisteren naar wat de ander kwijt wil over zijn of haar leven. Verdraagzaamheid is een actieve houding.

Want alleen als wij christenen een actieve houding aannemen, alleen dan kunnen wij de duivel van zijn streken afhouden, die duivel immers, die ons alleen maar tegen elkaar op wil zetten, die duivel die ons uitelkaar wil drijven. Als wij passief blijven, passief verdragen, passief geloven, dan ziet de duivel naar kans schoon. Maar als wij actief geloven, en goede daden bij onze mooie woorden voegen, oas dan zijn wij het waard om christenen te heten.

Als wij als gemeente putten uit die positieve bron van Gods heilige liefde, dan zullen we in Christus' Naam eensgezind verder kunnen gaan. Maar als wij daarentegen gaan putten uit die negatieve bronnen, dan zal zich dat tegen ons keren, en dan kun je uitelkaar groeien. En opnieuw moeten we zeggen: er zijn en blijven mensen die moedwillig zullen blijven putten uit negatieve bronnen van haat en jalouzie, die zoveel gemiste levenskansen hebben gemaakt, die zoveel onvruchtbare daden doen, om de andere kapot te maken. En over hen kunnen en mogen wij geen oordeel hebben. En wat God in de eeuwigheid met hen doet dat weten wij niet, dat moeten we maar uit handen geven.

Maar de blijde boodschap van vandaag dat is het grote wonder, dat God in Jezus Christus "ja" blijft zeggen tegen weerspannige mensen zoals wij. Omdat Hij zo graag wil, dat wij die positieve bron ontdekken. Die onuitputtelijke bron van de liefde.

En ook al is het mode om te beginnen bij het negatieve, toch blijf ik geloven in de positieve kant van de mens. Ik geloof, dat God de mens goed heeft gemaakt. Ik geloof dat wij mensen zijn aangelegd op de liefde. En als wij dat eenmaal voor onszelf hebben ontdekt, dan zullen we zelf ervaren, dat angst een slechte raadgever is, dan zullen we ontdekken dat angst wordt ingeblazen door de duivel.

Laten wij leven vanuit Gods heilige liefde, en een actieve geloofhouding aannemen. want pas dan zijn wij geloofwaardig. pas dan zijn wij waarlijk mens. pas dan zijn wij waarlijk kinderen van God.

AMEN